



בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

ח/XXX טור' ש' ס' – המערער (ע"י ב"כ, עו"ד אליהו ארביב)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, סגן אריאלה סגל)

ערעור על החלטה של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המטכ"ל שניתנה בתיק מטכ"ל (מחוזי) 264/17 (סא"ל רונן שור – שופט) ביום 6.4.2017. הערעור נדחה.

החלטה

כללי

1. נגד המערער, **טור' ש' ס'**, הוגש כתב אישום בו יוחסה לו עבירה שעניינה העדר מן השירות שלא ברשות, לפי סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בגין היעדרותו מיחידת מיטב מתגייסים **XXX**, לתקופה של 1109 ימים, בין התאריכים 9.3.2014 ועד ליום 21.3.2017, עד למעצרו.
2. בית הדין קמא, נעתר לבקשת התביעה הצבאית והורה על הארכת מעצרו הממשי של המערער עד ליום 19.4.2017, לצורך מעקב שיפוטי אחר החלטת הגורם המוסמך לעניין המשך שירותו הצבאי של המערער, זאת לאחר ביצוע ראיון הבדק את השלכת הרישום הפלילי (ר"פ) על התאמתו לשירות צבאי.
3. ההגנה לא השלימה עם החלטה זו ומכאן הערעור שלפני.

התשתית העובדתית

4. עיון בחומר החקירה מלמד על קיומה של תשתית ראייתית לכאורה, כמפורט להלן:

א. ביום 10.10.2012 נשלח אל כתובתו הידועה של המערער צו גיוס לשירות סדיר, לפי סעיף 13 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, הקורא לו לגיוס ביום 25.11.2013.

ב. ביום 9.5.2013 נודע ללשכת הגיוס כי למערער קיים רישום פלילי. בהתאם זומן ל"ראיון מז"פ" במספר הזדמנויות (20.6.2013 ו-27.8.2013) אך לא התייצב. בשיחת טלפון שנערכה עימו, על-מנת לברר את פשר אי-ההתייצבות, הבהיר כי "מכיוון שאושר לגיוס מבחינת ברה"ן לא מתכוון להתייצב".

ג. ביום 3.10.2013 נשלח אל כתובתו הידועה של המערער צו גיוס לשירות סדיר, לפי סעיף 13 לחוק שירות בטחון, הקורא לו לגיוס ביום 17.11.2013.

ד. ביום 30.10.2013 זומן לראיון ר"פ ליום 14.11.2013 אך לא התייצב.

ה. ביום 14.11.2013 שוחח נציג של לשכת הגיוס עם המערער. הלה סירב להעביר פרוטוקול של ההליך הפלילי, שטען שמתנהל נגדו והבהיר כי המשך ההליך המשפטי קבוע ליום 12.12.2013.

ו. המערער לא התייצב לגיוסו ביום 17.11.2013.

ז. ביום 18.11.2013 נערכה עם המערער שיחת טלפון במסגרתה הובהר לו מעמדו כמשתמט גיוס. המערער הבהיר כי מאחר שבקשתו לדחיית גיוס נשללה, אין בכוונתו להתגייס לצה"ל.

ח. ביום 24.11.2013 הוכרז המערער כמשתמט גיוס החל מיום 17.11.2013, על-ידי מל"גית באר שבע, תוך שצוין כי נקבע למערער ר"פ 600 בגין תיק פלילי משנת 2013. עוד צוין, כי המערער הגיש בקשה לדחיית גיוס "מאחר ופתח עסק חדש ובקשתו נשללה".

ט. ביום 4.12.2013 נבדק המערער על-ידי קב"ן בלשכת הגיוס. המערער הופנה לבדיקה בשל קיומו של ר"פ 600. תחילה הומלץ לקה"ס 50 עד לבחינת חו"ד של קצינת מבחן. בהמשך אותו היום, הותאם לו קה"ס 40.

י. בד בבד, זומן ביום 4.12.2013 לראיון ר"פ נוסף, ליום 9.12.13, אך לא התייצב.

יא. ביום 23.2.2014 נעצר על-ידי המשטרה הצבאית ונידון בדין משמעת, ביום 24.2.2014, בגין השתמטותו, ל-20 ימי מחבוש בפועל. עם סיום ריצוי עונש המחבוש החל המערער בהיעדרותו הנוכחית.

יב. ביום 9.3.2014, הוא יום תחילת ההיעדרות הנוכחית, נערך ביקור על-ידי טור' עידן דמרי, בכתובתו הידועה של המערער. החייל פגש במערער, הוסבר לו מעמדו והושאר מכתב בדבר היעדרותו בידי. כן נערכה שיחת טלפון עם המערער בה הצהיר כי "הוא לא מתכוון להתייצב כל עוד אין לו פטור מוכן מהצבא".

טענות ההגנה

5. המערער מיקד את טענותיו בסוגיה בדבר השלכת הרישום הפלילי על חוקיות גיוסו בשנת 2013 ועל שאלת המשך שירותו הצבאי, כעת. נטען, כי לאור ההליכים הפליליים אשר התקיימו נגד המערער עובר למועד גיוסו ואף לאחריו, הרי ש"הלכה למעשה הנאשם אינו בר גיוס והיה על רשויות הגיוס לפטרו משירות עוד בשנת 2013". זאת ועוד, בחודש פברואר 2017 הוגש נגד המערער כתב אישום נוסף, בעבירות חמורות, אשר ספק אם לאחר בחינתן, יוותר המערער בשירות צבאי. משכך, ומאחר שהמערער יובא בפני סגן מפקד מיטב לראיון ר"פ אך ביום 18.4.2017, אזי אין להותירו במעצר עד לאותו מועד, שעה שהצורך בקיום הריאיון היה ידוע לרשויות הגיוס זה מכבר. כן נטען, כי המערער היה נתון במעצר בית בחלק הארי של תקופת ההיעדרות מן השירות המיוחסת לו לרבות במועד גיוסו, וכי בית הדין קמא לא נתן משקל לנתון עובדתי זה. לבסוף נטען, כי אף נסיבותיו האישיות מבית מחייבות התחשבות כבר עתה. בשל כל אלו, נטען, כי יש להורות על שחרורו של המערער בערובה.

עמדת התביעה הצבאית

6. התביעה הצבאית עתרה לדחיית הערעור. להשקפתה, לא נפל פגם בהליכי גיוסו של המערער. הוטעם, כי מאחר שהמערער לא שיתף פעולה עם רשויות הגיוס ביחס לקיומו של ראיון ר"פ טרם גיוסו או בסמוך לאחר מועד גיוסו, אין לו אלא להלין על עצמו, על כי טרם נבדקה התאמתו של המערער לשירות צבאי בעטיו של הרישום הפלילי. לפיכך, כאמור, סבורה התביעה כי לא נפל כל דופי בהליכי גיוסו של המערער, ועל כן אין כל הצדקה לשחרורו ממעצר. עוד נטען, כי נוכח היעדרותו הממושכת של המערער משירות צבאי, אשר קדמה לה השתמטותו מגיוס לצה"ל, ולאור הצהרותיו, החוזרות ונשנות כי אין בכוונתו לשרת בצה"ל, קמות במקרה זה עילות למעצרו של המערער, הן החשש להימלטותו מאימת הדין והן הפגיעה במשמעת הצבא, במלוא עוזן.

דיון והכרעה

7. הליך גיוסם של מועמדים לשירות בטחון (מלש"בים) בעלי עבר פלילי מוסדר בהוראת קבע מתקני אכ"א מג 07-09. סעיפים 11 ו-13 להוראה האמורה קובעים את סדר הפעולות שיש לבצע למלש"ב אשר צבר ניקוד גבוה בשל הרישום הפלילי (בעניינו ר"פ 600).

8. לא בכדי פורטה התשתית הראייתית העובדתית באריכות. מחומר הראיות האמור, עולה לכאורה, כי רשויות הגיוס פעלו בהתאם להוראות הפקודה האמורה. המערער זומן לראיון לבדיקת הרישום הפלילי; הוזמן בעניינו דו"ח קצין מבחן; עניינו של המערער נבחן על-ידי קצין בריאות הנפש. בהמשך, נבחן עניינו של המערער, לרבות העובדה כי לא שיתף פעולה עם רשויות הגיוס ולא התייצב לראיון ר"פ כנדרש, על-ידי מפקדת לשכת גיוס אשר החליטה על גיוסו בהתאם לסעיף 13 לחוק שירות בטחון. החלטה זו הובאה לידיעתו של המערער במספר הזדמנויות ואף ניתנו לו הזדמנויות חוזרות ונשנות לשתף פעולה, כנדרש, להמציא מסמכים רלוונטיים ולהתייצב לראיון, כדין.

9. משבחר המערער שלא ליטול הזדמנויות אלו, אין לו להלין על כי לא רואיין על-ידי סגן מפקד מיטב, טרם הוחלט על גיוסו לצה"ל ואף לא על כך שטרם עלה בידי סגן מפקד מיטב לערוך את הריאיון האמור, כעת, לאחר מעצרו הנוכחי. בכגון דא, יפים לעניינו קביעותיו של בית-דין זה, שלפיהם –

"מלש"ב, אשר נמנע מלהתייצב לבדיקות חרף צווים אשר הוצאו לו, לא יישמע בטענה, שגיוסו חרג מהכללים, כאשר הוא לא רואיין לבחינת סוגיית עברו הפלילי" (ע"מ/12/54 **התובע הצבאי הראשי נ' טור'** בדו"ס (2012), וראו גם ע"מ/15/77 **טור' יהושע נ' התובע הצבאי הראשי** (2015)).

10. אשר על כן, סברתי כי לא נפל פגם בצו הגיוס בעניינו של המערער וזה עומד, לכאורה, במלוא תוקפו.

11. אשר לטענה שלפיה צפוי המערער להיות מפוטר מן השירות על רקע הרישום הפלילי שנוסף בעניינו מאז מועד גיוסו, סברתי כי אין בכוחה של הטענה להשליך על שאלת המעצר כעת. אמנם, מן הראוי כי התאמתו של המערער לשירות צבאי תבחן עד תום, ואולם לא סברתי, כי ניתן לקבוע, כבר עתה, כי נפל בהתנהלות גורמי מיטב פגם, עת טרם בוצע הריאיון האמור וטרם התבררה השלכת הרישום הפלילי העדכני על עניינו של המערער. כאמור, גם בית הדין קמא סבר כי יש לקיים פיקוח שיפוטי אחר התקדמות ההליכים המנהליים בעניינו של המערער ולפיקח הורה על קציבת המעצר לפרק זמן מדוד. פרק זמן זה הוא סביר, בשים-לב לנתונים שפורטו. אין

לומר אפוא, כי מדובר במשך מעצר בלתי מידתי ביחס לאישום שעומד כנגד המערער (והשוו: ע"מ/14/48 טור' אבגי נ' התובע הצבאי הראשי (2014)).

12. בנסיבות העניין, יש אף לקבוע כי מתקיימות במלוא עוזן עילות מעצר של חשש להימלטותו של המערער מאימת הדין והפגיעה במשמעת הצבא וזאת לאור היעדרותו הממושכת מן השירות הצבאי, היותם של המעשים חוזרים ונשנים ובשים-לב לאמירותיו המפורשות של המערער בעניין שירותו הצבאי. לפיכך, ועל אף נסיבותיו האישיות המצערות של המערער, לא סברתי כי ניתן להלום עילות מעצר מובהקות אלו בנקיטה בחלופת מעצר.

13. סוף דבר, נדחה ערעור ההגנה. החלטת בית הדין קמא לעניין מעצרו הממשי של המערער עד ליום 19.4.2017, תעמוד בעינה.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ז, 9 באפריל 2017, בפומבי ובמעמד הצדדים והמערער.

מאיה הלר, אל"ם

שופטת בית הדין הצבאי

ל ע ר ע ו ר י ם

חתימת המגיה: _____ העתק נאמן למקור

סגן קורל מכני

קצינת בית הדין תאריך: _____